

Czechy - Polska

TYTUŁ PROJEKTU: Odkrywanie Wspólnych Korzeni –
Mapa i Podcasty Polsko-Czeskiego Pogranicza Oczami Młodych

NÁZEV PROJEKTU: Objevování společných kořenů –
Mapa a podcasty polsko-českého pohraničí očima mladých

NUMER PROJEKTU/ ČÍSLO PROJEKTU: B.054.04.0053

Główny cel projektu:

1. Pogłębianie relacji transgranicznych pomiędzy instytucjami i mieszkańcami pogranicza czesko-polskiego.
2. Wzmocnienia spójności społecznej, obywatelskiej, poczucia przynależności, wzajemnego zrozumienia regionu transgranicznego.
3. Promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego, zachęcenie do poznawania i odkrywania wspólnych korzeni.
4. Opracowanie mapy, podcastów promujących obszar transgraniczny.

Hlavní cíl projektu:

1. Prohlubování přeshraničních vztahů mezi institucemi a obyvateli polsko-českého pohraničí.
2. Posílení sociální a občanské soudržnosti, pocitu sounáležitosti a vzájemného porozumění v přeshraničním regionu.
3. Propagace místního kulturního dědictví, povzbuzení k poznávání a objevování společných kořenů.
4. Zpracování mapy a podcastů propagujících přeshraniční území.

Czechy - Polska

Projekt „Odkrywanie Wspólnych Korzeni – Mapa i Podcasty Polsko-Czeskiego Pogranicza Oczami Młodych”, realizowany w ramach Programu Interreg Czechy – Polska w okresie 2021-2027, w ramach Priorytetu 4 – Współpraca Instytucji i Mieszkańców został zrealizowany we współpracy Fundacji Edukacji Pozaformalnej w Bielsku-Białej oraz Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, p.o. w Czeskim Cieszynie. Jego celem było pogłębianie relacji transgranicznych między młodzieżą z Polski i Czech oraz wzmacnianie wzajemnego zrozumienia i poczucia wspólnej tożsamości kulturowej pogranicza. W projekcie uczestniczyło 36 młodych osób w wieku 14–17 lat, które brały udział w działaniach społecznych po obu stronach granicy. Uczestnicy pracowali w międzynarodowych zespołach, identyfikując miejsca ważne dla wspólnych korzeni kulturowych regionu. Efektem projektu było opracowanie map pogranicza oraz serii podcastów prezentujących historię i dziedzictwo kulturowe regionu. Projekt przyczynił się do przełamywania stereotypów, budowania relacji między młodzieżą oraz promocji lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Projekt „Objevování společných kořenů – Mapa a podcasty polsko-českého pohraničí očima mladých”, realizowany w ramach Programu Interreg Česko-Polsko w okresie 2021–2027, w ramach Priority 4 – Spolupráce institucí a obyvatel, byl realizován ve spolupráci Nadace neformálního vzdělávání v Bílsku-Bělé (Fundacja Edukacji Pozaformalnej w Bielsku-Białej) a Gymnázia Josefa Božka, Český Těšín, p.o. Cílem projektu bylo prohloubit přeshraniční vztahy mezi mládeží z Polska a České republiky a posílit vzájemné porozumění a pocit společné kulturní identity příhraničního regionu. Do projektu bylo zapojeno 36 mladých lidí ve věku 14–17 let, kteří se účastnili společenských aktivit na obou stranách hranice. Účastníci pracovali v mezinárodních týmech a identifikovali místa důležitá pro společné kulturní kořeny regionu. Výsledkem projektu bylo vytvoření map pohraničí a série podcastů prezentujících historii a kulturní dědictví regionu. Projekt přispěl k odbourávání stereotypů, posílení vztahů mezi mladými lidmi a k propagaci místního kulturního dědictví.

Czechy - Polska

Wstęp

Niniejszy przewodnik prezentuje miejsca ważne dla historii i tożsamości polsko-czeskiego pogranicza widziane oczami młodych ludzi. Powstał jako efekt współpracy młodzieży z Polski i Czech, która wspólnie odkrywała przestrzenie, historie oraz tradycje łączące oba narody. Wybrane miejsca pokazują, że mimo granicy region ten posiada wspólne korzenie kulturowe, bogatą historię oraz silne więzi społeczne. Przewodnik zachęca do poznawania pogranicza, odkrywania jego dziedzictwa oraz spędzania czasu w miejscach, które budują poczucie wspólnej tożsamości i historii mieszkańców regionu.

Úvod

Tento průvodce představuje místa důležitá pro historii a identitu polsko-českého pohraničí očima mladých lidí. Vznikl jako výsledek spolupráce mládeže z Polska a České republiky, která společně objevovala místa, příběhy a tradice spojující oba národy. Vybraná místa ukazují, že navzdory státní hranici má tento region společné kulturní kořeny, bohatou historii a silné společenské vazby. Průvodce zve k poznávání pohraničí, objevování jeho kulturního dědictví a trávení času na místech, která posilují pocit společné identity a historie obyvatel regionu.

Czechy - Polska

Bielsko-Biała – miasto na styku kultur polskiej i czeskiej
Bílsko-Bělá – město na pomezí polské a české kultury

Bielsko-Biała jest miastem położonym w południowej Polsce, w regionie historycznego pogranicza kultur śląskiej, polskiej i czeskiej. Przez wieki miasto rozwijało się jako ważny ośrodek handlowy i rzemieślniczy, pozostający pod silnym wpływem tradycji i historii krajów Korony Czeskiej oraz Śląska Cieszyńskiego. Bliskość granicy z Czechami sprawiła, że Bielsko-Biała stała się miejscem spotkania różnych kultur, języków i tradycji.

Dziedzictwo to widoczne jest w architekturze miasta, lokalnych zwyczajach oraz w silnych więziach społecznych z regionami po drugiej stronie granicy. Współcześnie Bielsko-Biała odgrywa ważną rolę w rozwijaniu współpracy transgranicznej, szczególnie w obszarze edukacji, kultury i inicjatyw młodzieżowych. Dzięki temu miasto pozostaje miejscem, w którym pielęgnowane są wspólne polsko-czeskie korzenie oraz budowane są nowe relacje między mieszkańcami obu krajów

Bílsko-Bělá (Bielsko-Biała) je město ležící na jihu Polska v historickém regionu na pomezí slezské, polské a české kultury. Po staletí se město rozvíjelo jako významné obchodní a řemeslné centrum, které bylo silně ovlivněno tradicemi a dějinami zemí Koruny české a Těšínského Slezska. Blížkost české hranice způsobila, že se Bílsko-Bělá stalo místem setkávání různých kultur, jazyků a tradic.

Toto dědictví je dodnes patrné v architektuře města, místních zvyčích i ve společenských vazbách s regiony na druhé straně hranice. V současnosti hraje Bílsko-Bělá důležitou roli v rozvoji přeshraniční spolupráce, zejména v oblasti vzdělávání, kultury a mládežnických iniciativ. Město tak zůstává prostorem, kde jsou pěstovány společné polsko-české kořeny a budovány nové vztahy mezi obyvateli obou zemí.

Czechy - Polska

Ostrawa – miasto wspólnego dziedzictwa pogranicza**Ostrava – město společného dědictví pohraničí**

Ostrawa (Ostrava) jest jednym z najważniejszych miast czeskiej części Śląska i ważnym ośrodkiem regionu pogranicza polsko-czeskiego. Miasto rozwijało się szczególnie intensywnie w XIX i XX wieku jako centrum przemysłowe związane z górnictwem i hutnictwem, co przyciągało mieszkańców z różnych części Śląska, Moraw oraz terenów dzisiejszej Polski. Dzięki temu Ostrawa stała się miejscem spotkania różnych kultur i tradycji regionu.

Bliskość granicy z Polską oraz wspólna historia Śląska Cieszyńskiego sprawiają, że miasto odgrywa ważną rolę w budowaniu relacji transgranicznych. Współcześnie Ostrawa jest dynamicznym ośrodkiem akademickim i kulturalnym, który aktywnie rozwija współpracę z miastami po polskiej stronie granicy, w tym w obszarze edukacji, kultury i inicjatyw młodzieżowych. Miasto stanowi przykład miejsca, w którym historia przemysłowa i wielokulturowe dziedzictwo regionu tworzą ważny element wspólnej tożsamości polsko-czeskiego pogranicza.

Colours of Ostrava to jeden z największych festiwali muzycznych w Europie Środkowej, który odbywa się w industrialnej przestrzeni Dolní Vítkovice w Ostrawie. Festiwal gromadzi co roku tysiące uczestników z Czech, Polski i wielu innych krajów, prezentując muzykę, sztukę oraz różnorodne wydarzenia kulturalne. Wydarzenie to przypomina festiwale organizowane na polsko-czeskim pograniczu, ponieważ ma charakter międzynarodowy i integracyjny. Podobnie jak wiele wydarzeń w regionie Beskidów i Śląska Cieszyńskiego, festiwal tworzy przestrzeń spotkania ludzi z różnych kultur, języków i środowisk. Dzięki temu sprzyja budowaniu dialogu między społecznościami oraz wzmacnia poczucie wspólnoty w regionie Europy Środkowej.

Colors of Ostrava pokazuje, że kultura, muzyka i sztuka mogą łączyć ludzi ponad granicami, podobnie jak lokalne festiwale pogranicza, które promują wspólne dziedzictwo i współpracę mieszkańców Polski i Czech.

Czechy - Polska

Ostrava je jedním z nejvýznamnějších měst české části Slezska a důležitým centrem polsko-českého pohraničí. Město se výrazně rozvíjelo zejména v 19. a 20. století jako průmyslové centrum spojené s těžbou uhlí a hutnictvím. Tento rozvoj přitahoval obyvatele z různých částí Slezska, Moravy i z území dnešního Polska, což přispělo k formování pestré kulturní a společenské struktury města.

Blízkost polských hranic a společná historie Těšínského Slezska činí z Ostravy významné místo pro rozvoj přeshraničních vztahů. Dnes je Ostrava moderním univerzitním a kulturním centrem, které aktivně spolupracuje s městy na polské straně hranice v oblasti vzdělávání, kultury i mládežnických projektů. Město tak představuje prostor, kde průmyslová historie a multikulturní dědictví regionu tvoří důležitou součást společné identity polsko-českého pohraničí.

Colours of Ostrava je jedním z největších hudebních festivalů ve střední Evropě, který se koná v unikátním industriálním areálu Dolní Vítkovice. Festival každoročně přitahuje tisíce návštěvníků z České republiky, Polska i dalších zemí a nabízí hudební, kulturní a umělecký program. Tato akce je podobná festivalům organizovaným v česko-polském pohraničí, protože má mezinárodní a integrační charakter. Stejně jako mnohé kulturní akce v oblasti Beskyd a Těšínského Slezska vytváří prostor pro setkávání lidí různých kultur a jazyků. Festival tak podporuje dialog mezi komunitami a posiluje pocit společné identity v regionu střední Evropy.

Colours of Ostrava ukazuje, že hudba a kultura mohou spojovat lidi napříč hranicemi, podobně jako místní přeshraniční festivaly, které podporují spolupráci a sdílení společného kulturního dědictví.

Czechy - Polska

Czeski Cieszyn – miasto na styku dwóch kultur

Český Těšín – město na pomezí dvou kultur

Czeski Cieszyn (Český Těšín) to miasto położone na pograniczu polsko-czeskim nad rzeką Olzą, które wraz z polskim Cieszynem tworzy historycznie jeden organizm miejski. Do 1920 roku był to jeden wspólny ośrodek – Cieszyn – należący do regionu Śląska Cieszyńskiego. Podział miasta po I wojnie światowej na część polską i czeską sprawił, że powstały dwa miasta, które do dziś pozostają ze sobą silnie powiązane kulturowo i społecznie.

Czeski Cieszyn jest przykładem miejsca, gdzie przez wieki przenikały się tradycje polskie, czeskie i śląskie. Wspólna historia, język pogranicza oraz codzienne kontakty mieszkańców po obu stronach Olzy budują wyjątkową tożsamość tego regionu. Miasto jest ważnym ośrodkiem współpracy transgranicznej, szczególnie w obszarze edukacji, kultury i inicjatyw młodzieżowych, które wzmacniają relacje między mieszkańcami Polski i Czech.

Český Těšín je město ležící na česko-polském pohraničí na řece Olši, které spolu s polským městem Těšín (Cieszyn) tvoří historicky jeden městský celek. Do roku 1920 šlo o jedno město – Těšín – patřící do regionu Těšínského Slezska. Po 1. světové válce bylo město rozděleno na českou a polskou část, které však dodnes zůstávají úzce propojené kulturně i společensky.

Český Těšín je příkladem místa, kde se po staletí prolínaly polské, české a slezské tradice. Společná historie, jazyk pohraničí i každodenní kontakty obyvatel na obou stranách řeky Olše vytvářejí jedinečnou identitu tohoto regionu. Město je dnes důležitým centrem přeshraniční spolupráce zejména v oblasti vzdělávání, kultury a mládežnických iniciativ, které posilují vztahy mezi obyvateli Polska a České republiky.

Czechy - Polska

Cieszyn – miasto wspólnych polsko-czeskich korzeni

Těšín – město společných polsko-českých kořenů

Cieszyn jest jednym z najstarszych miast Śląska Cieszyńskiego i ważnym symbolem wspólnej historii polsko-czeskiego pogranicza. Przez wieki miasto stanowiło centrum regionu, w którym przenikały się wpływy polskie, czeskie, śląskie i austriackie. Do 1920 roku Cieszyn był jednym miastem, jednak po podziale Śląska Cieszyńskiego został rozdzielony na polski Cieszyn i Czeski Cieszyn (Český Těšín), oddzielone rzeką Olzą. Mimo granicy oba miasta pozostają ze sobą silnie powiązane kulturowo, społecznie i historycznie. Wspólna przeszłość, tradycje oraz codzienne kontakty mieszkańców sprawiają, że Cieszyn jest symbolem dialogu i współpracy między Polską i Czechami. Dziś miasto jest ważnym miejscem spotkań kulturalnych, edukacyjnych i transgranicznych inicjatyw, które podkreślają wspólne dziedzictwo i tożsamość regionu.

Těšín (Cieszyn) je jedním z nejstarších měst Těšínského Slezska a významným symbolem společné historie polsko-českého pohraničí. Po staletí bylo město centrem regionu, kde se prolínaly polské, české, slezské i rakouské vlivy. Do roku 1920 tvořil Těšín jedno město, které bylo po rozdělení Těšínského Slezska rozděleno na polský Těšín a Český Těšín, oddělené řekou Olší. Navzdory státní hranici zůstávají obě části města úzce propojené kulturně, společensky i historicky. Společná minulost, tradice a každodenní kontakty obyvatel činí z Těšína symbol dialogu a spolupráce mezi Polskem a Českou republikou. Dnes je město důležitým místem kulturních, vzdělávacích a přeshraničních aktivit, které zdůrazňují společné dědictví a identitu regionu.

Czechy - Polska

Szczyrk – miejsce spotkania kultur w Beskidach

Szczyrk – místo setkávání kultur v Beskydech

Szczyrk to górską miejscowość położona w Beskidzie Śląskim, niedaleko granicy polsko-czeskiej. Region ten od wieków stanowi przestrzeń spotkania kultur polskiej, czeskiej i śląskiej. Dzięki swojemu położeniu w sercu Beskidów Szczyrk był miejscem kontaktów handlowych, turystycznych i kulturowych między mieszkańcami obu stron granicy.

Dziś miasto jest jednym z najważniejszych ośrodków turystycznych w polskiej części Beskidów, odwiedzanym zarówno przez turystów z Polski, jak i z Czech. Wspólne dziedzictwo kulturowe regionu widoczne jest w lokalnych tradycjach, kuchni oraz górskich zwyczajach, które są charakterystyczne dla całego pogranicza. Szczyrk stanowi przykład miejsca, w którym przyroda, historia i kultura tworzą przestrzeń sprzyjającą spotkaniom i współpracy mieszkańców regionu polsko-czeskiego pogranicza.

Szczyrk je horské město ležící v oblasti Slezských Beskyd nedaleko česko-polské hranice. Tento region byl po staletí místem setkávání polské, české a slezské kultury. Díky své poloze v srdci Beskyd byl Szczyrk místem obchodních, turistických i kulturních kontaktů mezi obyvateli na obou stranách hranice. Dnes je město jedním z nejvýznamnějších turistických středisek v polské části Beskyd a je navštěvováno turisty z Polska i z České republiky. Společné kulturní dědictví regionu je patrné v místních tradicích, gastronomii i horalských zvycích typických pro celé pohraničí. Szczyrk tak představuje místo, kde se příroda, historie a kultura propojují a vytvářejí prostor pro setkávání a spolupráci obyvatel polsko-českého pohraničí.

Czechy - Polska

Żywiec – miasto tradycji i dziedzictwa kulturowego Beskidów **Žywiec – město tradic a kulturního dědictví Beskyd**

Żywiec to jedno z najważniejszych miast Beskidu Żywieckiego, położone niedaleko granicy polsko-czeskiej i słowackiej. Miasto od wieków stanowiło ważny ośrodek handlu i kultury w regionie górskim, w którym przenikały się wpływy polskie, czeskie i śląskie. Dzięki swojemu położeniu Żywiec był miejscem spotkań różnych tradycji, języków i zwyczajów charakterystycznych dla pogranicza Karpat.

Miasto znane jest z bogatego dziedzictwa kulturowego, w tym tradycji górskich, folkloru oraz wydarzeń takich jak Tydzień Kultury Beskidzkiej, który przyciąga zespoły i artystów z różnych krajów Europy Środkowej. Współcześnie Żywiec pozostaje ważnym centrum życia społecznego i kulturalnego regionu oraz miejscem, które podkreśla wspólne dziedzictwo i tradycje mieszkańców polsko-czeskiego pogranicza.

Žywiec je jedno z významných měst v oblasti Žywieckých Beskyd, ležící nedaleko polsko-české a polsko-slovenské hranice. Po staletí bylo důležitým obchodním a kulturním centrem horského regionu, kde se prolínaly polské, české a slezské vlivy. Díky své poloze byl Žywiec místem setkávání různých tradic, jazyků a zvyků typických pro karpatské pohraničí.

Město je známé svým bohatým kulturním dědictvím, včetně horalského folkloru a tradičních akcí, například Týdne beskydské kultury, který každoročně přitahuje folklorní soubory z různých zemí střední Evropy. Dnes je Žywiec důležitým centrem společenského a kulturního života regionu a místem, které zdůrazňuje společné tradice a dědictví obyvatel polsko-českého pohraničí.

Czechy - Polska

Wisła – górskie serce Beskidów

Visla – horské srdce Beskyd

Wisła to górskie miasto położone w Beskidzie Śląskim, niedaleko granicy polsko-czeskiej. Region ten od wieków był miejscem spotkania różnych kultur – polskiej, czeskiej i śląskiej. Dzięki swojemu położeniu w górach Wisła stanowiła ważny punkt na szlakach handlowych i pasterskich łączących społeczności po obu stronach Karpat.

Miasto jest znane jako miejsce, gdzie swoje źródła ma najdłuższa polska rzeka – Wisła. Jednocześnie jest ważnym ośrodkiem turystycznym i kulturalnym regionu Beskidów. Tradycje góralskie, lokalny folklor oraz bliskość czeskiej granicy sprawiają, że Wisła jest symbolem wspólnego dziedzictwa i historii mieszkańców pogranicza. Dziś miasto jest miejscem spotkań turystów, mieszkańców i inicjatyw transgranicznych, które podkreślają wspólną tożsamość regionu.

Visla (Wisła) je horské město ležící ve Slezských Beskydech nedaleko česko-polské hranice. Tento region byl po staletí místem setkávání různých kultur – polské, české i slezské. Díky své poloze v horách byla Visla důležitým bodem na obchodních a pasteveckých cestách spojujících komunity na obou stranách Karpat.

Město je známé také tím, že se zde nachází pramen nejdelší polské řeky – Visly. Zároveň je významným turistickým a kulturním centrem beskydského regionu. Horské tradice, místní folklor a blízkost české hranice činí z Visly symbol společného dědictví a historie obyvatel pohraničí. Dnes je město místem setkávání turistů, místních obyvatel i přeshraničních iniciativ, které zdůrazňují společnou identitu regionu.

Czechy - Polska

Karwina – miasto historii Śląska Cieszyńskiego **Karviná – město historie Těšínského Slezska**

Karwina (Karviná) to miasto położone w czeskiej części Śląska Cieszyńskiego, niedaleko granicy z Polską. Region ten od wieków stanowi przestrzeń wspólnej historii i kultury mieszkańców pogranicza polsko-czeskiego. Karwina rozwijała się szczególnie w XIX i XX wieku jako ważny ośrodek przemysłowy związany z górnictwem węgla kamiennego, które przyciągało mieszkańców z różnych części Śląska oraz Polski.

Miasto jest również znane z historycznej dzielnicy Frysztat (Fryštát) oraz z zabytkowego kościoła pw. św. Piotra z Alkantary, nazywanego często „krzywym kościołem”. Dziedzictwo przemysłowe, wielokulturowa historia regionu oraz bliskość granicy sprawiają, że Karwina stanowi ważny element wspólnego dziedzictwa Śląska Cieszyńskiego i przykład miejsca, gdzie przenikają się tradycje polskie, czeskie i śląskie.

Karviná je město ležící v české části Těšínského Slezska nedaleko polských hranic. Tento region byl po staletí prostorem společné historie a kultury obyvatel česko-polského pohraničí. Karviná se výrazně rozvíjela zejména v 19. a 20. století jako důležité průmyslové centrum spojené s těžbou černého uhlí, která přitahovala obyvatele z různých částí Slezska i Polska.

Město je známé historickou částí Fryštát a také kostelem sv. Petra z Alkantary, často nazývaným „šikmý kostel”. Průmyslové dědictví, multikulturní historie regionu a blízkost polské hranice činí z Karviné důležitou součást společného dědictví Těšínského Slezska a příklad místa, kde se prolínají polské, české a slezské tradice.

Czechy - Polska

Frydek-Mistek – miasto na styku kultur pogranicza

Frýdek-Místek – město na pomezí kultur pohraničí

Frydek-Mistek (Frýdek-Místek) to miasto położone w północno-wschodnich Czechach, w regionie Moraw i Śląska, niedaleko granicy z Polską. Powstało z połączenia dwóch historycznych miast – Frydka i Mistka – które przez wieki rozwijały się po przeciwnych stronach rzeki Ostrawicy. Region ten od dawna stanowi przestrzeń spotkania kultur polskiej, czeskiej i śląskiej.

Frydek-Mistek był ważnym ośrodkiem handlu i rzemiosła, a także miejscem wymiany kulturowej pomiędzy społecznościami zamieszkującymi pogranicze. Bliskość granicy oraz wspólna historia Śląska Cieszyńskiego sprawiają, że miasto odgrywa istotną rolę w rozwoju współpracy transgranicznej. Dziś Frydek-Mistek jest dynamicznym ośrodkiem życia społecznego i kulturalnego regionu, w którym pielęgnowane są tradycje oraz wspólne dziedzictwo mieszkańców polsko-czeskiego pogranicza.

Frýdek-Místek je město ležící v severovýchodní části České republiky na pomezí Moravy a Slezska, nedaleko polských hranic. Vzniklo spojením dvou historických měst – Frýdku a Místku – která se po staletí rozvíjela na opačných březích řeky Ostravice. Tento region byl dlouhodobě místem setkávání polské, české a slezské kultury.

Frýdek-Místek byl významným centrem obchodu a řemesel a zároveň místem kulturní výměny mezi komunitami žijícími v příhraniční oblasti. Blízkost polských hranic a společná historie Těšínského Slezska činí z města důležité místo pro rozvoj přeshraniční spolupráce. Dnes je Frýdek-Místek živým centrem společenského a kulturního života regionu, kde jsou udržovány tradice a společné dědictví obyvatel polsko-českého pohraničí.

Czechy - Polska

Grojec – miejsce historii i tradycji regionu żywieckiego

Grojec – místo historie a tradic žywieckého regionu

Grojec to wzgórze położone w pobliżu miasta Żywiec w Beskidzie Żywieckim. Miejsce to ma szczególne znaczenie historyczne i kulturowe dla regionu, ponieważ już w czasach wczesnego średniowiecza znajdowało się tu grodzisko obronne. Wzgórze Grojec było ważnym punktem obserwacyjnym oraz miejscem zamieszkania dawnych społeczności zamieszkujących tereny dzisiejszego pogranicza polsko-czeskiego.

Dziś Grojec jest popularnym miejscem spacerów i punktem widokowym, z którego rozciąga się panorama Żywca i okolicznych Beskidów. Miejsce to przypomina o długiej historii regionu oraz o wspólnych korzeniach kulturowych mieszkańców pogranicza Karpat. Stanowi także przestrzeń spotkań mieszkańców i turystów zainteresowanych historią oraz dziedzictwem kulturowym regionu.

Grojec je vrchol nacházející se poblíž města Žywiec v oblasti Žywieckých Beskyd. Toto místo má významnou historickou a kulturní hodnotu pro celý region, protože se zde již v raném středověku nacházelo hradiště. Vrchol Grojec sloužil jako důležité pozorovací místo a zároveň jako sídlo dávných komunit žijících na území dnešního polsko-českého pohraničí.

Dnes je Grojec oblíbeným místem pro procházky a vyhlídkovým bodem, odkud se otevírá panorama města Žywiec a okolních Beskyd. Místo připomíná dlouhou historii regionu a společné kulturní kořeny obyvatel karpatského pohraničí. Zároveň představuje prostor setkávání místních obyvatel i turistů zajímajících se o historii a kulturní dědictví regionu.

Czechy - Polska

Łysa Góra – symbol gór i wspólnego dziedzictwa Beskidów
Lysá hora – symbol hor a společného dědictví Beskyd

Łysa Góra (Lysá hora) to najwyższy szczyt Beskidu Morawsko-Śląskiego, położony w północno-wschodnich Czechach niedaleko granicy z Polską. Od wieków góra ta stanowi ważny punkt orientacyjny dla mieszkańców regionu oraz symbol wspólnego dziedzictwa kulturowego pogranicza polsko-czeskiego. Łysa Góra jest popularnym celem wycieczek turystycznych zarówno dla Czechów, jak i Polaków. Liczne szlaki prowadzące na szczyt łączą regiony po obu stronach granicy i sprzyjają spotkaniom mieszkańców oraz turystów z różnych krajów. Góra jest także miejscem związanym z lokalnymi legendami i tradycjami górskimi, które stanowią część wspólnej kultury Beskidów. Dzięki temu Łysa Góra symbolizuje bliskość natury, historię regionu oraz współpracę mieszkańców pogranicza.

Lysá hora je nejvyšší vrchol Moravskoslezských Beskyd nacházející se v severovýchodní části České republiky nedaleko polských hranic. Po staletí je tato hora významným orientačním bodem pro obyvatele regionu a symbolem společného kulturního dědictví česko-polského pohraničí. Lysá hora je oblíbeným cílem turistů z České republiky i Polska. Mnohé turistické stezky vedoucí na vrchol propojují regiony na obou stranách hranice a podporují setkávání místních obyvatel i návštěvníků. Hora je také spojena s místními legendami a horskými tradicemi, které jsou součástí společné kultury Beskyd. Lysá hora tak představuje symbol přírody, historie regionu i spolupráce obyvatel pohraničí.

Czechy - Polska

Cierlicko – miejsce historii i pamięci pogranicza

Těrlicko – místo historie a paměti pohraničí

Cierlicko (Těrlicko) to miejscowość położona w czeskiej części Śląska Cieszyńskiego, niedaleko granicy z Polską. Region ten od wieków stanowi przestrzeń wspólnej historii i kultury mieszkańców pogranicza polsko-czeskiego. Współcześnie miejscowość znana jest przede wszystkim z dużego zbiornika wodnego – Zapory Cierlickiej, która jest popularnym miejscem rekreacji i wypoczynku mieszkańców regionu. Cierlicko jest również miejscem ważnym dla pamięci historycznej regionu. W 1932 roku doszło tu do katastrofy lotniczej polskich pilotów Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury, upamiętnionej pomnikiem i corocznymi uroczystościami. Dzięki swojemu położeniu i historii miejscowość stanowi przykład wspólnego dziedzictwa regionu oraz przestrzeni spotkań mieszkańców Polski i Czech.

Těrlicko je obec ležící v české části Těšínského Slezska nedaleko polských hranic. Tento region byl po staletí prostorem společné historie a kultury obyvatel česko-polského pohraničí. Dnes je obec známá především díky Těrlické přehradě, která je oblíbeným místem rekreace a odpočinku obyvatel regionu. Těrlicko je také významným místem historické paměti regionu. V roce 1932 zde došlo k letecké katastrofě polských letců Franciszka Żwirky a Stanisława Wigury, která je připomínána památníkem a každoročními pietními akcemi. Díky své historii a poloze představuje Těrlicko místo, které připomíná společné dějiny a kulturní vazby obyvatel Polska a České republiky.

Czechy - Polska

Teatr Banialuka – ważne miejsce kultury w Bielsku-Białej **Divadlo Banialuka – významné místo kultury v Bílsku-Bělé**

Teatr Lalek Banialuka w Bielsku-Białej jest jednym z najważniejszych teatrów lalek w Polsce i ważnym ośrodkiem kultury w regionie polsko-czeskiego pogranicza. Teatr powstał w 1947 roku i od wielu lat tworzy spektakle dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych, rozwijając tradycję teatru lalkowego i sztuki scenicznej. Banialuka znana jest również z organizacji Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Lalkarskiej, który przyciąga artystów i widzów z wielu krajów, w tym z Czech i innych państw Europy Środkowej. Dzięki temu teatr pełni ważną rolę w budowaniu dialogu kulturowego oraz współpracy artystycznej w regionie pogranicza. Jest to miejsce spotkań różnych kultur, tradycji teatralnych i twórców, które przyczynia się do promocji wspólnego dziedzictwa kulturowego regionu.

Divadlo loutek Banialuka (Teatr Lalek Banialuka) v Bílsku-Bělé je jedním z nejvýznamnějších loutkových divadel v Polsku a důležitým kulturním centrem česko-polského pohraničí. Divadlo bylo založeno v roce 1947 a dlouhodobě připravuje představení pro děti, mládež i dospělé, čímž rozvíjí tradici loutkového divadla a scénického umění. Banialuka je také známá pořádáním Mezinárodního festivalu loutkářského umění, který přitahuje umělce a diváky z mnoha zemí, včetně České republiky a dalších států střední Evropy. Divadlo tak hraje významnou roli při budování kulturního dialogu a umělecké spolupráce v regionu pohraničí a přispívá k propagaci společného kulturního dědictví regionu.

Czechy - Polska

Hawierzów – młode miasto Śląska Cieszyńskiego

Havířov – mladá město Těšínského Slezska

HAVÍŘOV

Hawierzów (Havířov) to miasto położone w czeskiej części Śląska Cieszyńskiego, niedaleko granicy z Polską. Powstało w połowie XX wieku jako ośrodek związany z rozwojem górnictwa węgla kamiennego i szybko stało się ważnym centrum przemysłowym regionu. Do miasta napływali mieszkańcy z różnych części Śląska, Moraw oraz Polski, co wpłynęło na jego wielokulturowy charakter. Bliskość granicy sprawia, że Hawierzów jest miejscem spotkania różnych tradycji i języków pogranicza polsko-czeskiego. Współcześnie miasto rozwija współpracę kulturalną i edukacyjną z partnerami z Polski, a liczne kontakty społeczne i rodzinne mieszkańców po obu stronach granicy wzmacniają wspólną tożsamość regionu.

Havířov je město ležící v české části Těšínského Slezska nedaleko polských hranic. Bylo založeno v polovině 20. století jako město spojené s rozvojem těžby černého uhlí a rychle se stalo významným průmyslovým centrem regionu. Do města přicházeli obyvatelé z různých částí Slezska, Moravy i Polska, což přispělo k jeho multikulturnímu charakteru. Blízkost polských hranic způsobuje, že Havířov je místem setkávání různých tradic a jazyků česko-polského pohraničí. Město dnes rozvíjí kulturní a vzdělávací spolupráci s partnery z Polska a četné společenské i rodinné kontakty obyvatel na obou stranách hranice posilují společnou identitu regionu.

Czechy - Polska

Zamek Sułkowskich – symbol historii Bielska-Białej

Zámek Sułkowských – symbol historie Bílsko-Bělé

SUŁKOWSKICH CASTLE

Zamek Książąt Sułkowskich w Bielsku-Białej jest jednym z najważniejszych zabytków miasta i symbolem jego wielowiekowej historii. Początki zamku sięgają średniowiecza, kiedy w tym miejscu znajdowała się warownia strzegąca szlaków handlowych prowadzących przez Beskidy. Na przestrzeni wieków zamek był rozbudowywany i przekształcany, stając się rezydencją książęcą oraz siedzibą rodu Sułkowskich, który odegrał ważną rolę w rozwoju miasta i regionu. Zamek znajduje się w centrum Bielska-Białej i dziś pełni funkcję siedziby Muzeum Historycznego. Jest miejscem, które przypomina o wspólnej historii Śląska Cieszyńskiego oraz o wielokulturowym dziedzictwie regionu pogranicza polsko-czeskiego.

Zámek knížat Sułkowských v Bílsku-Bělé je jednou z nejvýznamnějších historických památek města a symbolem jeho dlouhé historie. Počátky hradu sahají do středověku, kdy na tomto místě stála pevnost chránící obchodní cesty vedoucí přes Beskydy. V průběhu staletí byl hrad přestavován a rozšiřován a stal se šlechtickým sídlem rodu Sułkowských, který sehrál důležitou roli v rozvoji města i celého regionu. Dnes se zámek nachází v centru města a slouží jako sídlo Historického muzea. Připomíná společnou historii Těšínského Slezska a multikulturní dědictví česko-polského pohraničí.

Czechy - Polska

Dolne Witkowice – przemysłowe dziedzictwo regionu **Dolní Vítkovice – průmyslové dědictví regionu**

Dolne Witkowice (Dolní Vítkovice) w Ostrawie to jeden z najważniejszych kompleksów przemysłowych w Europie Środkowej. Powstał w XIX wieku jako centrum hutnictwa i górnictwa, które odegrało ogromną rolę w rozwoju całego regionu Śląska. W przeszłości przemysł w Ostrawie był silnie powiązany z przemysłem po polskiej stronie granicy, zwłaszcza w regionie Górnego Śląska.

Podobieństwo tego miejsca do polskiego pogranicza wynika z wspólnej historii przemysłowej obu regionów. Zarówno w Ostrawie, jak i w wielu miastach polskiego Śląska rozwijały się kopalnie i huty, które przyciągały pracowników z różnych krajów i tworzyły wielokulturowe społeczności. Wspólna historia przemysłu, migracji oraz pracy w górnictwie sprawia, że Dolne Witkowice są ważnym symbolem dziedzictwa regionu, który łączy Czechy i Polskę.

Dolní Vítkovice Ostrava patří mezi nejvýznamnější průmyslové památky střední Evropy. Komplex vznikl v 19. století jako centrum hutnictví a těžby uhlí, které významně ovlivnilo rozvoj celého slezského regionu. Průmyslový rozvoj Ostravy byl historicky úzce propojen s průmyslem na polské straně hranice, zejména v oblasti Horního Slezska.

Podobnost tohoto místa s polským pohraničím vychází ze společné průmyslové historie obou regionů. Jak v Ostravě, tak v mnoha městech polského Slezska vznikaly doly a hutě, které přitahovaly pracovníky z různých zemí a vytvářely multikulturní společnosti. Společná historie průmyslu, migrace a práce v hornictví činí z Dolních Vítkovic důležitý symbol dědictví regionu, který spojuje Českou republiku a Polsko.